

Запорізька гімназія №71 з поглибленим вивченням іноземної мови
Запорізької міської ради Запорізької області

ІНСТРУКЦІЯ З ОП № 14.2
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ НА ВИСОТІ

Місце видачі: Запорізька гімназія №71 з поглибленим вивченням іноземної мови
Запорізької міської ради Запорізької області

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по Запорізькій гімназії №71

№07 від 09.01.2019

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 14.2
ПРИ ВИКОНАННІ РОБІТ НА ВИСОТІ**

1. Загальні положення

1.1. Дана Інструкція розроблена на виконання Закону України № 2694-12 від 14.10.92 «Про охорону праці» в редакції від 20.01.2018 р. на основі НПАОП 0.00-8.03-93 "Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві", «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці 29.01.1998 №9 у редакції наказу Міністерства соціальної політики України 30.03.2017 №526, НПАОП 0.00-4.12-05 "Типове положення про навчання та перевірку знань з питань охорони праці", Правил безпеки при роботі з інструментом та пристроями з метою забезпечення безпеки працівників, зайнятих виконанням робіт на висоті, і осіб, які перебувають у безпосередній зоні здійснення цих робіт.

1.2. Роботи на висоті слід відносити до категорії робіт з підвищеною небезпекою, тому працівники повинні бути попередньо під розпис ознайомлені з *інструкцією з охорони праці при виконанні робіт на висоті*.

1.3. Роботами на висоті вважаються роботи, при яких робітник знаходиться на висоті 1,3 м і більше від поверхні ґрунту, перекриття або робочого настилу і на відстані менше 2 м від межі перепаду по висоті. Даний вид робіт слід проводити із встановлених лісів. Настил риштувань повинен мати огороження відповідно до вимог ГОСТ 12.4.059-89. При неможливості обладнання цих огорожень або недостатності місця для установки лісів, роботи на висоті необхідно виконувати з використанням запобіжних поясів та страхувальних канатів по ГОСТ 12.4.107-82.

1.4. Вимоги даної інструкції з охорони праці відносяться до всіх видів робіт, виконуваних працівниками закладу на висоті.

1.5. До виконання робіт, пов'язаних з підйомом на висоту і на висоті, можуть бути допущені тільки працівники у віці старше 18 років, які вивчили інструкції з охорони праці при роботі на висоті, отримали вступний інструктаж та первинний на робочому місці.

1.6. У закладі повинна бути призначена особа (особи), відповідальна за безпечне виконання робіт, пов'язаних з підйомом на висоту і на висоті, і особа, яка тимчасово заміняє його у періоди його відсутності. Призначені працівники у своїй діяльності зобов'язані керуватися вимогами цієї інструкції.

1.7. Відповідальний за безпечне виконання робіт на висоті може допускати до виконання даного виду робіт співробітників виключно за відсутності протипоказань до даного виду роботи після проходження попереднього або щорічного медичного огляду. Забороняється видавати працівнику дозвіл на проведення робіт, пов'язаних з підйомом на висоту і на висоті, якщо у нього з'явилися сумніви щодо стану здоров'я працівника, або якщо від працівника надав усну чи письмову заяву про погіршення самопочуття.

1.8. Головною небезпекою при виконанні робіт на висоті є розташування робочого місця на значній висоті відносно поверхні землі (підлоги). У зв'язку з цим виникає великий ризик падіння працівника з висоти або падіння предметів на працівників, які перебувають знизу в безпосередній близькості.

1.9. Причини падіння з висоти можна розділити на:

- технічні – причини падіння, пов'язані з відсутністю огорож, не застосуванням запобіжних поясів; установка нестійких риштувань, настилів, колик, сходів і драбин низької якості з недостатньою міцністю.
- технологічні – причини падіння, пов'язані з неправильною технологією виконання робіт;

- людські – причини падіння, пов'язані з порушенням координації рухів працівника, втратою самовладання, рівноваги, необережне або неакуратне виконання робіт, раптове погіршення стану здоров'я;
- метеорологічні – причини падіння, пов'язані з погодними умовами: пориви вітру, знижена або підвищена температура навколишнього середовища, дощ, сніг, туман, ожеледь тощо.

1.10. Супутні небезпечні виробничі фактори:

- небезпека виникнення порізів склом або іншими гострими предметами;
- небезпека одержання електротравми при недотриманні вимог норм електробезпеки;
- небезпека отримання опіків при недотриманні вимог норм пожежної безпеки.

1.11. Під час повсякденної діяльності в гімназії виконуються наступні види робіт на висоті:

- роботи з миття вікон;
- проведення прибирання в приміщеннях для підтримання санітарно-епідеміологічного режиму і догляду за інтер'єром;
- проведення ремонтно-експлуатаційних робіт;
- заміна освітлювальних ламп.

1.12. Перед початком роботи на висоті необхідно переконатися в міцності опор, до яких буде закріплюватися стропом запобіжного пояса працівник (працівники), та елементів верхолозного спорядження. Вони повинні надійно витримувати зусилля, яке може виникнути при падінні людей.

1.13. Після закінчення роботи, а також перед зберіганням засоби захисту необхідно очистити від бруду, просушити, протерти металеві деталі, а деталі зі шкіри - змастити жиром, розташувати їх в місцях збереження.

1.14. Засоби захисту слід зберігати і перевозити з дотриманням умов, що забезпечують виконання вимог виробників. Вони повинні бути захищені від механічних пошкоджень, зволоження, забруднення, впливу мастил, бензину, кислот, лугів та розчинників, а також від прямої дії сонячних променів і тепловипромінювання пристроїв, що виділяють тепло.

1.15. При проведенні в установі робіт будь-якого виду в якості пристосування для полегшення підйому на висоту допускається використання сходів наступних типів: приставні одноколінні і розсувні триколінні драбини.

1.16. Всі драбини, що знаходяться у використанні в школі повинні бути випробувані і оглянуті, на тятивах кожних сходів повинна бути розташована бирка із зазначенням інвентарного номера, дати наступного випробування.

1.17. У використовуваних в роботі приставних драбин має бути справний пристрій, що запобігає можливості зсуву і перекидання при роботі. На нижніх кінцях приставних драбин повинні бути передбачені конструкцією металеві оковки з гострими наконечниками для надійної фіксації на ґрунті, а при використанні їх на гладких поверхнях (паркеті, металі, плитці, бетоні) необхідно надягати на них башмаки з гуми або іншого протиковзкого матеріалу.

1.18. Сходи і драбини перед кожним застосуванням повинні бути оглянуті виконавцем робіт. При проведенні огляду металевих драбин слід приділити увагу відсутності деформації вузлів, тріщин в металі, задирок, гострих країв, все кріплення сходиночок до тятив не повинні мати пошкоджень.

1.19. Вибір засобів індивідуального захисту необхідно проводити з урахуванням вимог безпеки для кожного конкретного виду робіт. При виборі засобів індивідуального захисту важливо враховувати конкретні умови, вид і тривалість впливу небезпечних і шкідливих виробничих факторів.

1.20. На час робіт на висоті прохід вниз слід заборонити і небезпечну зону захистити на відстань не менше 0,3 висоти сходів, риштувань і позначити знаками безпеки.

1.21. Не дозволяється виконувати зварювальні роботи, роботи із застосуванням електрифікованого, пневматичного, піротехнічного інструменту на переносних сходах і драбинах. Виконання таких робіт необхідно проводити тільки з риштувань або драбин з верхніми площадками, що мають поручневу огорожу.

1.22. При проведенні робіт з приставними сходами в місцях з пожвавленим рухом людей або транспортних засобів, для попередження можливого її падіння від випадкових поштовхів

незалежно від присутності на кінцях драбини наконечників місце її установки слід захищати або охороняти. У випадках, коли неможливо забезпечити закріплення сходів при установці її на гладкій плитковій підлозі, біля її основи необхідно стояти працівникові в касці і утримувати сходи в стійкому положенні. В інших випадках утримувати від падіння сходи вниз руками забороняється.

1.23. Встановлювати драбину на ступені маршової сходової клітки категорично заборонено. У разі необхідності на сходових клітинах повинні бути споруджені підмостки.

1.23. За порушення вимог цієї інструкції винні несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Контроль за станом драбин в навчальному закладі здійснює заступник директора з АГЧ, відповідальний за безпечне виконання робіт, пов'язаних з підйомом на висоту і на висоті.

2.2. Перед початком роботи засоби підйому на висоту слід оглядати. Огляд драбин безпосередньо перед їх застосуванням слід виконувати без записів в журналі обліку та огляду такелажних засобів, механізмів та пристроїв. При виникненні сумнівів у їх справності повинен залучатися відповідальний за охорону праці.

2.3. Використання засобів, призначених для підйому на висоту, не за прямим призначенням забороняється. При необхідності виконання таких дій після їх виконання повинні бути організовані позапланові випробування засобів підйому на висоту із записом в журналі обліку та огляду такелажних засобів, механізмів та пристроїв.

2.4. До початку роботи слід переконатися в стійкості засобу підйому на висоту, переконатися за допомогою огляду і випробування, що сходи або драбина не може зісковзнути з місця або бути випадково зрушені.

2.5. При установці приставних сходів в таких умовах, коли можливі випадки зміщення їх верхнього кінця, верхню частину сходів необхідно надійно закріпити за стійкі елементи конструкції.

2.6. Виконання робіт працівниками, які не мають належних засобів індивідуального захисту або з несправними засобами індивідуального захисту, заборонено.

2.7. При виявленні несправностей обладнання та засобів колективного захисту сповістити відповідального за проведення даної роботи та не приступати до роботи до усунення виявлених несправностей.

3. Вимоги безпеки під час роботи на висоті

3.1. Роботи на висоті можуть бути розпочаті тільки після виконання всіх підготовчих робіт і заходів з дозволу відповідаючого за проведення робіт на висоті.

3.2. Залежно від виду виконуваної на висоті роботи працівникові слід дотримуватись вимог правил використання індивідуальних засобів захисту і застосовуваного обладнання та інструменту.

3.3. Під час роботи на висоті слід дотримуватись режиму праці та відпочинку, встановленому правилами внутрішнього трудового розпорядку.

3.4. При роботі на висоті слід дотримуватись наступних вимог:

- не влаштовувати драбину на сходинки сходової клітки;
- не влаштовувати додаткові опорні споруди із ящиків, бочок тощо у випадку недостатньої довжини драбини;
- не працювати з двох верхніх щаблів драбинок, які не мають перил або упорів;
- не знаходитися на сходинках приставної драбини більш ніж одній людині;
- не піднімати, не опускати вантаж по приставній драбині і не залишати на ній інструмент;
- не працювати біля і над обертовими механізмами, працюючими машинами, транспортерами тощо;
- не виконувати газоелектрозварювальні роботи;
- не виконувати роботи з витягування проводів, не підтримувати важкі деталі тощо;
- не виконувати роботи з використанням електричного і пневматичного інструменту.

3.5. Роботи по миттю вікон, плафонів, світильників і т.п., які виконуються на висоті, відносяться до робіт з підвищеною небезпекою і повинні забезпечуватися:

- вибором миючого засобу;
- способом проведення очистки (сухий, напівсухий, мокрий);
- вибором методів захисту стекол від агресивних забруднень;
- вибором методу виконання очищення (ручний, механізований);
- вибором засобів і способів доступу до скління (підмостки, ліси, драбини з робочою площадкою);
- організацією робочого місця;
- вибором спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту.

3.6. При протиранні стекол на висоті необхідно виконувати вимоги, що містяться в цій інструкції з охорони праці при роботі на висоті, режими праці в холодну пору року при роботі на відкритому повітрі, що встановлюються правилами внутрішнього трудового розпорядку. Проводити протирання вікон на висоті допускається в світлий час доби.

Головними небезпечними факторами при виконанні робіт на висоті з очищення стекол є:

- можливість отримання травм при падінні з висоти;
- небезпека отримання порізів об гострі кромки віконних рам і дефекти скління (тріснуті і слабо закріплені скла);
- вплив несприятливих метеофакторів під час роботи (вітрові навантаження, вплив негативних температур);
- вплив шуму, вібрації.

3.7. При протиранні вікон на висоті працівникам необхідно:

- виконувати тільки ту роботу, яка була йому доручена;
- до виконання роботи приступати після перевірки справності засобів підйому на висоту і роботи на висоті, а також переконавшись шляхом зовнішнього огляду в справності засобів індивідуального захисту запобіжних пристроїв та інструменту;
- при загрози життю та здоров'ю слід негайно припиняти роботу;
- негайно доповідати організатору робіт або безпосередньому керівнику про виниклі в процесі роботи погрози або нещасні випадки;
- кріплення запобіжного пояса слід проводити тільки за елементи конструкцій у місцях, зазначених організатором роботи;
- по можливості доповнити і посилити засоби індивідуального захисту або засоби страхівки, якщо використовуваний за попереднім планом робіт комплект захисту виявляється недостатнім;
- під час виконання роботи дотримуватися вимог інструкції з пожежної безпеки установи.

3.8. Під час очищення та протирання скла на висоті працівнику заборонено:

- виконувати роботи одночасно на двох рівнях з метою уникнення падіння засобів виконання роботи;
- скидати вниз з висоти предмети;
- протирати зовнішні площини стекол висунувшись з відкритих кватирок і фрамуг;
- вставати на віконні відливи;
- доторкатися руками або засобами виконання роботи до зовнішньої електропроводки;
- протирати скло з різким локальним натиском на скло або поштовхами;
- використовувати миючі засоби для протирання стекол з порушенням інструкції з пожежної безпеки та виробничої санітарії.

3.9. При виконанні інших робіт на висоті слід дотримуватися тих самих вимоги безпеки при організації та виконанні робіт, що і для робіт при протирання скла.

3.10. Роботи на висоті, які проводяться поза приміщенням, повинні бути припиненні при вітрі силою більш 6 балів, сильній ожеледиці і снігопаді. Не допускається виконувати роботи на висоті у відкритих місцях при швидкості вітру 13 м/с і більше, при ожеледиці, грозі або мряці.

3.11. При виявленні під час роботи несправностей на робочому місці, в обладнанні та засобах колективного захисту, зупинити роботу, вимкнути обладнання та прилади. Повідомити про це керівника робіт та без його вказівки роботу не відновлювати.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Прибрати засоби виконання роботи, огорожі і засоби підйому на висоту на передбачені для їх зберігання місця.

4.2. Прибрати засоби індивідуального захисту і допоміжний інструмент.

4.3. Ретельно помити руки.

4.4. При виявленні недоліків в роботі обладнання та засобів колективного захисту повідомити безпосереднього керівника робіт чи іншу посадову особу.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виявленні несправностей застосовуваного інструменту та обладнання або створення аварійної обстановки при виконанні робіт необхідно:

- негайно припинити роботу;
- попередити оточуючих про небезпеку;
- негайно повідомити керівника про те, що сталося, сприяти усуненню аварійної обстановки;
- надати першу допомогу потерпілому, викликати швидку допомогу або вжити заходів до доставки його в медичну установу.

5.2. У випадку виникнення пожежі негайно розпочати гасіння засобами пожежогасіння і повідомити за телефоном 101 в пожежну охорону.

РОЗРОБЛЕНО

Заступник директора з АГЧ _____

В.І.Кликова

УЗГОДЖЕНО

Фахівець з ОП _____

в Запорізькій гімназії № 71 _____

Н.В.Маліцька

З інструкцією ознайомлений: _____